

ENVER AYSEVER

—
Türk
Edebiyatı
Roman
—

öyle
bir eylül
yok artık

Enver Aysever, İstanbullu. Nisan ve Dobi'nin babası. Gazetelerde köşe, dergilerde deneme ve oyunlar yazdı. Yönetmenlik yaptı, sahneye çıktı, ekranda sorular sordu. Edebiyat hem tutkusu hem mesleği oldu.

Kitapları;

Renkler Cumhuriyeti, Geç Kalmış Romantik, Bir An Bin Parça, Nasıl Yazar Olunur, Edebiyat Ölmelidir, Bir Sementi Kendince Anlatmak /Ataköy, Nisan'a Mektuplar, Yaralı-sın Türkiye, Ayrıntıdaki Şeytan, Cumhuriyet Senin İçin (Orhan Gökdemir'le), Yazgıcılar, Bu Roman O Kız Okusun Diye Yazıldı, Aykırı Sorular, Kişisel Direniş Kitabı, Yazmak Güzel Şey Be Kardeşim, Sementimize Sağanak Aşk Lazım, Gece Bekçisinin Rüyası, Elli Yaşa Buruk Günce 46, Elli Yaşa Buruk Günce 47, Elli Yaşa Buruk Günce 48, Elli Yaşa Buruk Günce 49, Dostlar Kitabı.

öyle bir eylül yok artık

DOĞAN KİTAP TARAFINDAN YAYIMLANAN DİĞER KİTAPLARI

Bu Roman O Kız Okusun Diye Yazıldı
Kişisel Direniş Kitabı
Bir An Bir Parça
Yaralısın Türkiye
Yazgıcılar
Aykırı Sorular
Yazmak Güzel Şey Be Kardeşim
Gece Bakçesinin Rüyası
Tepeden Tırnağa Isyan Nâzım Hikmet
Dostlar Kitabı

ÖYLE BİR EYLÜL YOK ARTIK

Yazan: Enver Aysever
Editör: Sema Çubukçu

Yayın hakları: © Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.
Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.
1. baskı / Haziran 2021 / ISBN 978-605-09-8401-9
Sertifika no: 11940

Kapak tasarımı: Feyza Filiz
Kitap uygulama: Hülya Aktaş
Baskı: Ay-han Matbaası
Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/31
Bağcılar - İSTANBUL
Tel. (212) 445 32 38
Sertifika no: 44871

Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.
19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL
Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16
www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

öyle bir eylül yok artık

Enver Aysever

Romadaki noktalama işareti kullanımı
yazarın tercihidir.

Elli yaşına

Güz,

...beklemek, neyi beklediğini bilmeden, üstelik beklenen her neyse gerçekleşirse eğer korkudan öleceğini fark ederek; en iyi yöntem kimsesizler mezarlığı gibi, üst üste yığılan mektuplara bir yenisini eklemek, biliyorum ki kimse bunları okumak istemeyecek; kendine yaşam kurmuş olma ihtimalin var, oraya bir geveze sızın istemezsin; mektup kendi kendine konuşmaktır, zurvalamak diyelim...

...anımsamaya çalıştıklarım yük oluyor sırtımda, kurşunkaleme dönüyorum hadi yazsana diyorum yolu bildiğini umarak; sevgililer birbirini suçlar, gittikleri için kaldıkları için, dönmedikleri için dönecekleri için; suçlamak isterler, bunun dışında her seçenek hakikati gösterir; filmlerin romanların sonuyla ilgilenmiyorum; mektuplarım sonsuz, okuru olsa da olmasa da...

...senin bir şehrin var mı bilmiyorum, buraları terk ettikten sonra; bir şehir edinmeye niyetin var mı, ben sığınağında dört dönüyorum; çok iyi aşk öyküleri var biliyor musun, ama rüzgâr bana hep yalnız esiyor senle olmaya alıştığım yerleri seviyorum; ikiye ayrıldı yaşam aslında seninle bildiklerim, seninle unuttuklarım...

...ciddi meselelerden söz etmek, bunu beceremiyorum; kurşunkalemin boyu kısaldı yenisini verecektin sözünü tutamazsın, aşk esrime dir o koşullarda verilen sözler tutulmak zorunda değildir; yine de kalem, kurşunkalem bitince daha bir yalnız sayacağım kendimi...

...İstanbul sessiz, mektuplar yaşsız, gezegen benden ibaret; ben senle konuşuyorum, iki kişi arasında olan bu her neyse yaptığımız senin haberin yok; bunu kime anlatsam saçma bulur, işte tam bunu

seviyorum, zihnimin kuytusunda bir yerde uyuyan sen; cam kenarına koyduğun masa hayalimdi, insan neden masa hayal eder ki, ötesine gücü kalmadığı içindir, bazı mektuplar yırtılmalıdır; bu onlardan olabilir...

...bazen İstanbul da yetmiyor, mektuplar da, deniz de...

evde.

Evdesin. Pakize ayağının altında dolanıyor, bir süredir kendi başına yanmakta ısrar eden sobaya sığınmış, gerineyerek uyukluyor. Soba demekten hoşlanıyorsun, oysa elektrikle çalışan, şu ucuz, sevimsiz her yerde rastlanan ısıtıcılardan biri yanan. Bacakların terliyor, pamuklu pijamandan rahatsızsın, bugünlerde herkes senin gibi, kimsenin kımıldamaya hali yok, salgın var. Sesleniyor Pakize, bakıyor sen orali değilsin patisiyle yokluyor, olmuyor, mama kabını itip düşürüyor. Çıkan sesle kendine geliyorsun. Sıkıntıyla kalkıyorsun, kabı suyla doldurup koyuyorsun önüne. Evin içini diliyle çıkardığı sesler dolduruyor.

Deniz görmek için aylarca aradığın evin penceresinden bakıyorsun aşağı doğru. Elbette paran yok, yani belli bir kazançın var ama deniz gören bir eve yetecek kadar değil. O yüzden kendini kandırıldığını bilerek, neredeyse dağın başında, gecekonduyu andıran bu berbat beş katlı binanın en üstünde, çatı katı diye avunduğun bu yerde oturuyorsun. Doğru, uzaktan görünüyor deniz. Beylerbeyi sahil şeridinden yukarı önce zenginlerin konaklarına uğruyor, ardından yeni yapımların sitelere yolu düşüyor, sonunda manzara sana kalıyor. Şikâyetçi değilsin. Aklına gelmez söylenmek.

Hava girsin istiyorsun eve, Pakize yine bacaklarının arasına yerleşiyor, iteliyorsun pencereni, sert soğuk yüzüne çarpıyor, fırtına var. İri yağmur taneleri pencereni dövdü tüm

gece. Seslerini işittin, hızlanıp yavaşlamalarına daldın, bölük pörçük uyudun, çeşit çeşit rüya gördün. Gördüklerin içinden kimi imgeleri, simaları, düşünceleri, yerleri, eşyayı ayıklamaya çalıştın, aralarında anlamlı bağ kurmak istedin. Olmadı.

Film izler gibi, iştahla daldığın uykularından geriye kalanlar hep eksikti. Beyazperdeye bakarak uyuşanları sevmezdin, sinema karanlığına sığınmanın kaçak dövüşçülük olduğunu düşünürdün, şimdi sinemalar kapalı, evlerde dizi günleri. Sen romanları seversin, öyküleri, yazıyı. Kişiye özel diziler, filmler. Bencilliğin en tiksinti uyandıran hali bu. Rüyaları seviyorsun, iraden dışında oluşan, aralarında ne türden bağ olduğunu bilmediğin kişilerin öykülerine bakıyorsun orada. Hem senden parçalar hem tamamen senin dışında. Garip geliyor durum sana, eğlenceli, şaşırtıcı buluyorsun.

Rüyalarınla aranda sürüp giden kovalamacadan hoşlanıyorsun, olan biteni anımsamayı başarsan, en büyük servetin bu olacak. Oradaki yaratıcılığına güveniyorsun. Belleğini karıştırıp ne aradığını bilmeden dolanıp durduğun çok zaman oldu. Umudu kestiğinde, bir gece, uykunun en derin halinde, aniden bir şimşek çakıyor ve buluveriyorsun aradığın her neyse. Kayda geçirmek için, apar topar uyanıp başucuna koyduğun not defterini, kurşunkalemını alıyorsun eline. Boşluk. Aklına hiçbir şey gelmiyor. Bir renk arıyorsun mesela, bir cümle, herhangi bir görüntü, isim, mekân, koku, ses, yüz. Yok. Boşa uyunmuş gece kalıyor geride.

Evdesin. Aileni severdin eskiden, ait hissederdin. Yerli yer-siz konuşmaları, boşuna tüketilen nefesleri, kakkahaları, kavgaları, telaşla yapılan işleri, eylemsizliği, sevinçleri, kalabalığı, anlatacak çok öykü bulunan akşam yemeklerini, bir türlü sonu gelmeyen, birinin bıraktığını ötekinin tamamladığını sandığı o akşamları. Herkesin kendini haklı saydığı, karnıt göstermek zorunda olunmayan tartışmaları özlerdin. Ha-

vada uçuşan tabakları, terlik şıkirtısı eşliğinde tepside sunulan çayların rengini de. Komşularla dolan misafir odalarına sığınılırdı, olan biteni izlerdin. Artık kimseye katlanamıyorsun. Çok zamandır böyleydi, yeni itiraf ettin kendine. Telefonda anneni geçiştirdiğini fark edip utanıyorsun. İyiyim demeye gücün yok. Nasılsın diye sormak aklına gelmiyor.

Elline vardın. Bu yaz beklenmedik işler açtın başına. Gönül işleriyle meşgul kim varsa alay ediyordun oysa. Şaşkınsın. Haline. İçinde büyüyen, bir süre itiraf etmekten kaçındığın o duyguya. Ellinde, çocukça düşülen telaşa gülerdin. Neresinden tutsan elinde kalacak aşk ilişkisine tahammülün yoktu. Oldu. Üstelik hem sen itiraz ettin, hem o. Sonu berbat biten bir aşk deyip geçmek istiyordun. Eve mahkûmsunuz şimdi, herkes kendiyile baş başa kalmaya alışacak elbette. Telefonlar, bilgisayarlar, arsız iletişim olanağı sunuyor herkese. Sen yazıyı seviyorsun. Yavaşlık istiyorsun.

Güz aklında, ona yazdığın mektupların hepsi el yazısı, üst üste zarflar, sıraya konmuş, gönderilmemiş. Kendin için mi yazdın onları, yoksa Güz için mi. Bir yerde okumuştun, genç bir adam günce tutmak için edindiği defteri annesi görüp açınca öfkelenir, açmamalısın, der kadına. Şaşkındır anne, iyi de defter bomboş, içinde yazı yok ki, diye yanıtlar. Genç adam inatla, boş evet ama o bir günce ve yalnız bana ait, der. Mektuplar sende oldukça sorun yok, değiştirebilirsin, hatta yok edebilirsin de, Güz'e ulaştığında artık senden çıkmış olacaklar, sonra düşünecek, uygulanacak ya da kim bilir belki umursamayacak.

Televizyon hep açık. Haberler hep var. Ölümler her an güncelleniyor. Yoğun bakımlar çoktan doldu. Evde kalmak zorunlu. Yokluyorsun kendini, daha kaç gün dayanabileceğini hesaplıyorsun dışarı çıkmadan. İçinde beliren sevince hayret ediyorsun. Acı içinde kıvranan insanların çaresizliğinden memnunsun. Biliyordum, diye mırıldanıyorsun, ben biliyor-

dum olacakları. Pakize halinden hoşnut. Mart bitti. Nisan gelince havalar yumuşar diye bekliyordu herkes, kimi sıcaklarla salgının son bulacağına inanıyordu, oysa fırtına var.

Elli yaşına gireceğin hafta için vermiştin kararını sen. Eve kapanacaktın, ilk romanını yazacaktın, ölmeden, ki hep yakın hissederdin kendini ölüme, yazmak istiyordun. İlk roman, en iyi bildiğin yerden başlamalıydı. O zaman bilemezdin senin bu gönüllü tutsaklığının herkes için yazgıya döneceğini. Kısa zaman sonra sokağa çıkma yasakları başladı. Şimdi eve sığamıyordun işte.

veba.

Yirmili yaşlarının henüz başında okumuştun romanı. *Veba*'ya gelmeden önce, sen de herkes gibi *Yabancı*'yı okumuştun. Camus'ü Sartre'a yeğlerdin. Neden diye sorulsa, açık bir yanıt vermen mümkün değildi. Fotoğraflarından olsa gerek, Camus'nün ağzında yarım sigarası, serseri görünen, umursamaz hali çekmişti seni. Genç insanın ölüm üstüne düşünmesi, yaşamına anlam uydurma çabasındandı. Rafları altüst ettin. Geçen sene sahafa verdiklerin arasına karışmış olmasından endişeliydin. Acil okuman gerekiyordu *Veba*'yı. Neden acildi diye soruyordun kendine. Kapılar kapanmış, zorunlu ev hali başlamıştı. Belleğinde bir yerde, altını çizdiğin satırların yararlı olacağını düşünüyordun.

Gençliğinden beri sevdiğin romanlardan alıntılar yapar, o defterleri özenle saklardın. Bir gün cinnet geçirip hepsini yok etmek istemiştin, yapamadın, sonra yeniden büyük özenle ceviz sandığa yerleştirdin. Moda'da bir mezattan satın almıştın sandığı. Sandık, defterler, notlar, böyle geniş zamanlarda hepsi üstüne düşünmeye zamanı olurdu insanın. Oysa sadece yazmak istiyordun, utanmadan kendinden söz etmek niyetindeydin. Katı kurallarla bezeli zihninin kilidini açmak, başarsan tüm zincirlerini kırıp düşünceni özgür bırakmak istiyordun. Oysa kendinden söz açmak ayıptı. Harita metot defterinde yazanlara baktın. Okumak ve bakmak arasında çok acayip, başkasına tarif edemeyeceğin fark vardı.

Şehrin tüm kapıları kapanmıştı, son ziyaretçinin ardından kilit asılmıştı. Sokaklarda kan kokusu vardı, insanlar burunlarını tıkıyordu, öldürücü mikrobu kapmamak için hızla evlerine yol alıyorlardı. Yüzlerde kuşku vardı, herkes bir diğerrinin suçlu olduğunu düşünüyor, konuşmak zorunda olanlar kısa kesiyordu. Evlerin bir odası depo görevi üstlenmişti, elden geldiğince dışarı çıkmadan ayakta kalmaya çabalıyordu herkes. Büyüyen kuşku, korku at başı gidiyordu, düne dek birbirini görmeden günü geçirmeyen insanlar, kafasını kaldırıp diğerine selam bile vermiyordu.

Önce birkaç fare ölüsüydü görünen. Merakla kaynağını bulmaya çalışıyordu bir doktor. Farelere şehrin kalabalık yerlerinde pek rastlanmazdı. Daha çok kanalizasyon sorunu olan yerlerde, eski binaların altlarında, bir de nemli ortamlarda bulunurdu fareler. Oysa şimdi garip biçimde, ilk gün bir iki tanesine rastlamıştı, her gün sayıları artan biçimde denk geliyordu ölülerine farelerin. Başlarda bu duruma ciddiyle yaklaşmayan şehrin insanları, gün geçtikçe tedirgin olmuşlardı. Derken her evden bir hasta sesi yükselmeye başladı. Doktor benzer şikâyetlere tanık oluyor, elden geldiğince tedavi uyguluyordu. Öyle bir an geldi ki, artık ciddi önlem almak için şehir yönetimini göreve çağırarak zorundaydı. Önce adı konmalıydı. Bu bir salgındı. Bir zaman sonra ölümler başlayacak, hızlanacak, artık eski günler tatlı bir anı haline alacaktı. *Veba*'dan söz ediyordu Camus, senin şehrin aynı durumdaydı şimdi. Henüz olan bitenin farkına varmayanlar ötekilerle alay ediyordu, bir an gelip herkes kendini tecrit etmek zorunda kalacaktı.

Doktor durumun farkındaydı. Yaşadığına dair kanıt bırakmak için günlük tutuyordu. İhtiyaçlar artıyor, olanaklar azalıyordu. Hastalar arasında tercih yapmak zorunda kalınca vicdan azabı çekmeye başlamıştı. Birine yetmek için diğerinden vazgeçiyordu. Yardım isteyenler bencildiler. Kimse bir di-

ğerini düşünmez haldeydi. Ölüler arasında dolaşüyor, akşam eve yorgun geldiğinde kafasını defterine gömerek notlar alıyordu. Ailesi kapılar kapanmadan az önce şehri terk etmişti. Onlara mektup yazıyordu, ellerine ulaşacağını umuyordu, bir zaman sonra yazdıklarının ne anlama geleceğini de önemsemeyecekti. Ölüler herhangi bir duygu hissedemez. Doktorlar da ölür. Suçlu bulmak gerekliydi. Kaygılar artıyor, ölümler çoğalıyordu, bir şehrin sonu geliyordu. Artık günlük konuşmalar tamamen bu salgınla ilgiliydi. Salgınla birlikte, doğruluğu kuşkulu onlarca haber de yayılıyordu çevreye. Büyüyen korku mu daha tehlikeliydi, salgının kendisi mi, kestirmekte güçlük çekiyordu doktor. Artık hiçbir şey eskisi olmayacaktı, veba yepyeni bir başlangıç demektir.

Veba isim değiştirmiş covid olmuştu şimdi. Allah'ın belası sosyal medyada, hangi toplumsal cinayet işlense, birileri çıkıp ezberden, insanların nasıl öldüğüne bakın, diyordu. Yalanlar, yanlışlar paylaştıkça büyüyordu. Nerede bu sözü etmişti Camus, nasılsa soracak kimse yoktu. İyi de, sen insanlardan elini eteğini çekip münzevi yaşama hasret değil miydin. Sokağa çıkmayın çağrısı yapılmadan sen kendi karantinanı oluşturmuşsun işte. Sana neydi ki sosyal medyada büyüyen dedikodulardan. Sıkıntılı zamanlarda kim romanlara gereksinim duyacaktı ki senden başka. Çok zamanını almadı, buldun. Ne çok altını çizdiğin yer vardı.

Doktor Bernard Rieux apartman girişinde cansız yatan fareyi görünce, önce anlam veremez. Sonra her yerde rastlamaya başlar kanlı fare ölümlerine. Artık şehir yavaş yavaş teslim olmaktadır, Camus kahramanının yaşadığı şehri şöyle tanımlayacaktır,

Bir kenti tanımmanın en bildik yollarından biri de insanların orada nasıl çalıştığına, orada birbirlerini nasıl sevdiğine ve nasıl öldüğüne bakmaktır.

...bu mektuplar, sahihsiz mektuplar postanesine teslim edildiğinde, ki bunu sen de tercih edersin; yeni bir yerde olacağım, kimseye selam vermek istemiyorum, aşk dediğin ancak tamamen kayıtsız kalınca birine silinir gider; özlemle başa çıkamıyorum, İstanbul seni bana vermiyor, kurşunkalem vefasız, bir türlü istediğimi söylemiyor; neredesin onu bile bilmiyorum...

Ellisine gelen yalnız bir adam beklenmedik
bir akşam yemeğinde Güz'le tanışır.
Beylerbeyi'nde başlayan, Yoğurtçu Parkı'nda
çiçeklenen, hüznü tüm İstanbul'a sinen
bir aşkın romanı...

tavsiye edilen
KDV'siz
satış fiyatı

₺ 45

serifikas no: 11940

ISBN 978-605-09-8401-9

9 786050 984019

Doğan
Kitap